www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدّت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) زبان‌شناسی	
۱	در هر یک از موارد زیر کدام قواعد ترکیب رعایت نشده‌است؟	
	الف- قرن زلزله‌ی مهیب‌ترین	۰/۲۵
	ب- گوسفندان در باغ درخت می‌کارند.	۰/۲۵
	پ- درتابستان گذشته به چه کاری مشغول بودید؟ - فردا امتحان داریم.	۰/۲۵
۲	چرا واج‌های /چ/ و /ش/ نمی‌توانند بدون فاصله در کنار هم قرار گیرند؟	۰/۲۵
۳	در ترکیب « سیر و گرسنه » معنای واژه‌ی « سیر» را با توجّه به چه رابطه‌ای درمی‌یابیم؟	۰/۲۵
۴	هر یک از واژه‌های مشخّص‌شده در بیت‌های زیر نمونه‌ای برای کدام یک از وضعیّت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان هستند؟	
	الف- بی‌وفا نگار من، می‌کند به کار من خنده‌های زیر لب، عشوه‌های پنهانی	۰/۲۵
	ب - ای تهی‌دست رفته در بازار ترسمت پُر نیاوری دستار	۰/۲۵
	پ - در عهد تو ای نگار دل‌بند بس عهد که بشکنند و سوگند	۰/۲۵
۵	علامت اختصاری « نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی » را بنویسید.	۰/۲۵
۶	در هر یک از عبارت‌های زیر از کدام نقش زبان استفاده شده‌است؟	
	الف- وقتی در خلوت و تنهایی با خود، سخن می‌گوییم.	۰/۲۵
	ب- وقتی در چارچوب مفاهیم عام و انتزاعی درباره‌ی جهان می‌اندیشیم و به احکام علمی دست‌می‌یابیم.	۰/۲۵
۷	بیت زیر« سخن منظوم» است یا « شعر منظوم»؟ چرا؟	۰/۵
	« گفتم این شرط آدمیّت نیست مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش »	
۸	الگوی هجایی واژه‌ی « خواهشمند » را بنویسید.	۰/۷۵
	ب) نگارش	
۹	کدام یک از اسناد زیر غیرتجاری است؟	۰/۲۵
	الف - برات ب- سهام پ- سَفته ت- صلح	
۱۰	برای ضمانت کدام یک از اسناد عادی معمولاً مبلغی پول به عنوان « وجه التزام » تعیین می‌کنند؟	۰/۲۵
۱۱	به ثبت خلاصه‌ی مذاکرات یک گروه در شرکت‌های خصوصی چه گفته‌می‌شود؟	۰/۲۵
۱۲	تمامی اسناد باید حدّاقل در چند نسخه تنظیم شوند؟	۰/۲۵
۱۳	در سال‌های اخیر کدام نوع از منابع، بیش از همه بر روند تحقیقات تأثیر گذاشته‌است؟	۰/۲۵
۱۴	شیوه‌ی تنظیم مجموعه‌ی فهرست مقالات فارسی به کوشش ایرج افشار بر چه اساسی است؟	۰/۲۵
	الف – موضوعی ب- الفبایی پ- الفبایی- موضوعی	
۱۵	نرم‌افزاری که بزرگ‌ترین بانک مطالب نشریات کشور را در اختیار دارد چه نامیده‌می‌شود؟	۰/۲۵
۱۶	چه عاملی نوشته‌ی زیر را هنری کرده‌است؟	۰/۲۵
	« ابر می‌گرید و می‌خندد از آن گریه چمن »	
۱۷	« زندگی‌نامه » گونه‌ای از نوشته‌های ..... است.	۰/۲۵
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدّت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۸	ویرایش کنید.	
	الف- چگونه می‌توان به درستی گزارشات رسیده اطمینان داشت؟	۰/۲۵
	ب- دانشجویانی که شامل گذراندن واحد پایان‌نامه می‌شوند، برای انجام طرح خود از استادان راهنما کمک می‌گیرند.	۰/۵
۱۹	دو مورد از ویژگی‌های « دایرةالمعارف فارسی » را بنویسید.	۰/۵
۲۰	بیت زیر را بازگردانی کنید.	۰/۵
	« کرد فرامُش ره و رفتار خویش ماند غرامت‌زده از کار خویش »	
۲۱	نویسنده در متن زیر از داستان «کباب غاز» از چه شیوه‌ای در طنزپردازی استفاده کرده‌است؟	۰/۵
	« دیدم – ماشاءالله چشم بد دور – آقا واترقّیده‌اند. قدّش درازتر و تک و پوزش کریه‌تر شده‌است. سر زانوهای شلوارش از بس که شسته شده‌بود، چنان باد کرده‌بود که راستی راستی تصوّر کردم دو رأس هندوانه از جایی کش رفته و در آن جا مخفی کرده‌است!»	
۲۲	هر یک از نوشته‌های گروه «الف» به کدام نوع نگارش در گروه «ب» مربوط است؟ (توجّه: یکی از انواع نگارش در گروه «ب» اضافی است.)	۰/۵

الف	ب
۱- سفرنامه‌ای که حاصل دیده‌ها و شنیده‌هاست.	تحلیلی
۲- نوشته‌ای که حاصل برهان‌های عقلی و تأمّلات درونی است.	تحقیقی
	تشریحی

پ) املا و بیاموزیم

۲۳	واژه‌های « روزگار» و « باغبان » از نظر تلفّظ چه وجه اشتراکی دارند؟	۰/۲۵
۲۴	در جمله‌ی زیر در کدام واژه واج میانجی وجود دارد؟	۰/۲۵
	« پلنگان باغ وحش، در هنگام غروب به آواز گنجشکانی که بر پلّکان می‌نشینند، گوش فرامی‌دهند. »	
۲۵	کدام یک از واژه‌های داخل کمانک، جمع مکسّر واژه‌ی « قاضی » است؟ (الف – قضات ، ب – قضّات)	۰/۲۵
۲۶	مصراع زیر به شیوه‌ی بلاغی ساخته‌شده‌است یا به شیوه‌ی عادی؟	۰/۲۵
	« بخواهد هم از تو پدر کین من »	
۲۷	مفهوم و کاربرد تکواژ « ان » در کدام واژه متفاوت است؟	۰/۲۵
	(یاران – سواران – پاییزان – گیاهان)	
۲۸	در عبارت زیر هر یک از فرایندهای واجی خواسته‌شده در کدام واژه‌ها دیده‌می‌شود؟	۰/۷۵
	« او زودتر به خانه برگشت و سفارش مادرش را اجرا کرد. »	
	الف)ابدال: ب)کاهش: پ)ادغام:	۱
۲۹	در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی به کار رفته است، درست هریک را بنویسید.	
	حوضه‌ی آبریز – معونت و مظاهرت – ثغبه و سوراخ – چارق و پاتابه – مقام مطبوع – حطام دنیا – اضغاث احلام – لعامت و پستی – تحلیل قوا – غنا و قداست – مضیق حیات – مالیات مستقلّات	

ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدّت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	پ) دستور	
۳۰	با توجّه به جمله‌ی « گل‌های اندیشه در فصل جوانی بارور می‌شوند. » به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	الف- این جمله چند واژه دارد؟	۰/۲۵
	ب- این جمله چند تکواژ دارد؟	۰/۲۵
	پ-در این جمله یک تکواژ وابسته‌ی تصریفی مشخّص کنید.	۰/۲۵
	ت- در این جمله یک تکواژ وابسته‌ی اشتقاقی مشخّص کنید.	۰/۲۵
۳۱	فعل جمله‌ی « آیا شما روز گذشته به کتابخانه‌ی ملّی رفتید؟ » را به شکل مؤدّبانه بنویسید.	۰/۲۵
۳۲	در هر یک از جمله‌های زیر نوع حذف را مشخّص کنید. (قرینه‌ی لفظی یا معنوی)	
	الف- نه هر که به قامت مهتر، به قیمت بهتر.	۰/۲۵
	ب- تصمیم گرفته‌بودم که درس بخوانم، امّا نتوانستم.	۰/۲۵
۳۳	از فعل « رسیده‌بودند » با حفظ شخص، زمان « مضارع مستمر» بسازید.	۰/۲۵
۳۴	انواع متمّم را در جمله‌های زیر مشخّص کنید.	
	الف- علاقه‌ی او به مطالعه تحسین‌برانگیز است.	۰/۲۵
	ب- اطراف حیاط مدرسه به شکل زیبایی گل‌کاری شده‌بود.	۰/۲۵
	پ- نیلوفر، گلبرگ‌های لطیف خود را به باد سپرد.	۰/۲۵
۳۵	با توجّه به جمله‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	« دکتر غلامحسین یوسفی، استاد بزرگ ادبیّات فارسی، کتاب‌های گلستان و بوستان سعدی را تصحیح کرده‌است. »	
	الف- کدام واژه « شاخص » است؟	۰/۲۵
	ب- « معطوف » را مشخّص کنید.	۰/۲۵
	پ- کدام واژه هسته‌ی گروه بدلی است؟	۰/۲۵
۳۶	در جمله‌ی « در هفته‌ی گذشته من و برادرم، حسین، از شهر کتاب پنج جلد کتاب خریدیم.» کدام واژه «ممیّز» است؟	۰/۲۵
۳۷	با توجّه به جمله‌ی زیر به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.	
	« نخست‌وزیران کشورهای اسلامی، کشت‌وکشتار مسلمانان را محکوم کردند.»	
	الف- یک واژه‌ی « مرکّب » مشخّص کنید.	۰/۲۵
	ب- تکیه‌ی واژه‌ی « کشت‌وکشتار » روی کدام هجا قرار دارد؟	۰/۲۵
۳۸	یک وابسته‌ی وابسته را در جمله‌ی زیر پیدا کنید، نوع آن را بنویسید.	۰/۵
	« بوی نان‌های تنوری و دود خارهای معطّر هوای ده را پر کرده‌بود. »	
۳۹	صفت‌های مشتق را از میان واژه‌های داخل کمانک پیدا کنید. (رفتار- شنیدار- گرفتار- کردار – برخوردار- ساختار)	۰/۵
۴۰	واژه‌ی «چادرنشین» را در الگوی ..... + ... ⟵ ..... قرار دهید.	۰/۷۵
۴۱	واژه‌ی غیرساده‌ی « دانشمندی» را به ترتیب اجزای سازنده‌ی آن تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.	۰/۷۵
۴۲	نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و اجزای جمله را در آن قرار دهید.	۱/۲۵
	« عطّار نیشابوری، قدرت بیان فرزند بهاء ولد را شایسته‌ی تحسین دید. »	
	« در بهار زندگی شکوفه‌های اندیشه‌تان پرثمر باد»	۲۰ جمع نمره

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان **نهایی** درس: **زبان فارسی (۳)**	**رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۲۳ / ۳ / ۱۳۹۰**
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در **نوبت دوم (خرداد ماه)** سال **۱۳۹۰**	**مرکز سنجش آموزش و پرورش** **http://aee.medu.ir**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکر از مصحّحین محترم **راهنمای تصحیح زیر صرفاً جهت هماهنگی در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد و به پاسخ‌های مشابه و درست دانش‌آموزان نمره تعلّق می‌گیرد.**	
	الف) زبان‌شناسی	
۱	الف) قواعد هم‌نشینی (۰/۲۵) ب) قواعد معنایی (۰/۲۵) پ) قواعد کاربردی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	زیرا واجگاه نزدیک به هم دارند. (قواعد واجی رعایت نشده‌است.) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	تضاد (۰/۲۵)	۰/۲۵
٤	الف) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۲۵) ب) متروک یا حذف شده‌است. (۰/۲۵)	
	پ) با از دست‌دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده‌است. (تحوّل معنایی) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۵	نداجا (۰/۲۵)	۰/۲۵
٦	الف) حدیث نفس (۰/۲۵) ب) محمل (تکیه‌گاه) اندیشه (۰/۲۵)	۰/۵
۷	شعر منظوم (۰/۲۵) زیرا از آرایه‌های ادبی استفاده شده‌است. (یا هر پاسخ درست و مشابه) (۰/۲۵)	۰/۵
۸	صامت+ مصوّت (۰/۲۵) ، صامت+ مصوّت + صامت (۰/۲۵) ، صامت+ مصوّت + صامت + صامت (۰/۲۵)	۰/۷۵
	ب) نگارش	
۹	صلح (ت) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	قول‌نامه یا تعهّدنامه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	صورت‌جلسه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۲	دو نسخه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۳	منابع رایانه‌ای (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱٤	موضوعی (الف) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۵	نمایه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱٦	کاربرد آرایه‌های ادبی مانند تشخیص، تضاد یا کاربرد شیوه‌ی بلاغی(تقدیم فعل)ذکر یک مورد کافی است. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۷	تشریحی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۸	الف) گزارشات ← گزارش‌ها (۰/۲۵)	
	ب) شامل ← مشمول (۰/۲۵) ؛ انجام ← اجرا (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۹	دقّت علمی، انتخاب واژگان فارسی، ابتکار و نوجویی. (ذکر دو مورد کافی است.) هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵)	۰/۵
۲۰	راه و رفتار خود را فراموش کرد. (۰/۲۵) از کار خود غرامت‌زده (زیان‌دیده) ماند. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۱	اغراق یا بزرگ‌نمایی (۰/۵)	۰/۵
۲۲	۱- تشریحی (۰/۲۵) ۲- تحلیلی (۰/۲۵)	۰/۵
	پ) املا و بیاموزیم	
۲۳	هر دو واژه، دوتلفّظی هستند. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲٤	پلّکان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۵	قضات (الف) (۰/۲۵)	۰/۲۵
	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی بعد	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۲۳ / ۳ / ۱۳۹۰
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در **نوبت دوم (خرداد ماه)** سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۶	شیوه‌ی بلاغی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۷	پاییزان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	الف) خانه (۰/۲۵) ؛ ب) اجرا (۰/۲۵) ؛ پ) زودتر (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۹	ثقبه (۰/۲۵) ؛ متبوع (۰/۲۵) ؛ لئامت (۰/۲۵) ؛ مستغلّات (۰/۲۵)	۱
	ت) دستور زبان	
۳۰	الف) ۹ واژه (۰/۲۵) ب)۱۵ تکواژ (۰/۲۵) پ) «ها» (در گل‌ها) ، «می» ، « ٔ ند» (ذکر یک مورد کافی است.) (۰/۲۵) ت) «ه» ، «ی» (در جوانی) ، «ور» (ذکر یک مورد کافی است.) (۰/۲۵)	۱
۳۱	تشریف بردید (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۲	الف) حذف به قرینه‌ی معنوی (۰/۲۵) ب) حذف به قرینه‌ی لفظی (۰/۲۵)	۰/۵
۳۳	دارندمی‌رسند (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۴	الف) متمّم اسم (۰/۲۵) ب) متمّم قیدی (اختیاری) (۰/۲۵) پ) متمّم فعلی (اجباری) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۵	الف) دکتر (۰/۲۵) ب) بوستان سعدی (بوستان) (۰/۲۵) پ) استاد (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۶	جلد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۷	الف) نخست‌وزیران یا نخست‌وزیر (۰/۲۵) ب) «تار» یا هجای پایانی (۰/۲۵)	۰/۵
۳۸	تنوری یا معطّر (۰/۲۵) صفت مضافٌ‌الیه (۰/۲۵)	۰/۵
۳۹	گرفتار (۰/۲۵) ، برخوردار (۰/۲۵)	۰/۵
۴۰	اسم (۰/۲۵) + بن مضارع (۰/۲۵) ← صفت (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴۱	دانشمند + ی (۰/۲۵) دانش + مند (۰/۲۵) دان + ِش (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴۲	رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	۱/۲۵

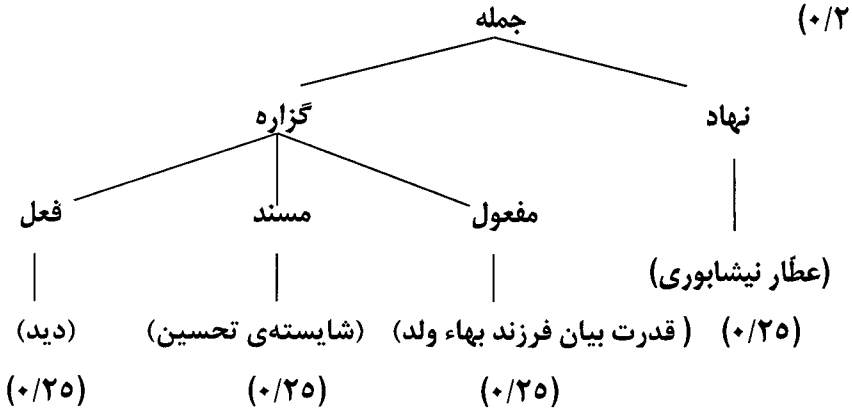

به ذکر هسته‌های گروه‌های اسمی (عطّار، قدرت، شایسته) نیز نمره تعلّق می‌گیرد.

	« با تشکّر از مصحّحین گرامی»	جمع نمره ۲۰

www.alm.loxblog.com